

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: **1/ Ing. J. U., J.X.J., 2/ V. U., J.X.J.**, zastúpení advokátom JUDr. J. B., R. X., proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad Trnava, Kollárova 8, Trnava**, za účasti: **Slovenská správa ciest – Investičná výstavba a správa ciest Bratislava, Miletičova 19, Bratislava**, o žalobe na preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KSÚ-OSP-00598/09/Ve zo dňa 26. júna 2009, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/111/2009 - 123 zo dňa 10. februára 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/111/2009 - 123 zo dňa 10. februára 2011 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. KSÚ-OSP-00598/09/Ve zo dňa 26. júna 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v sume 132 € do rúk ich právneho zástupcu JUDr. J. B., do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalobcom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného, uvedeného v záhlaví tohto rozsudku, mal z administratívneho spisu preukázané, že Územným rozhodnutím vydaným formou verejnej vyhlášky pod číslom OSaŽP/299-11281/09/Šm zo dňa 27.2.2009 Mesto Trnava, ako príslušný stavebný úrad, vydalo podľa § 39 a § 39a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a podľa ust. § 4 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z. z. rozhodnutie o umiestnení líniovej stavby „Cesta I/61 Trnava – južný obchvat“, súčasťou ktorého bolo aj riešenie miestnej zbernej komunikácie – predĺženie Bulharskej ulice s dĺžkou trasy 0,431023 km. Krajský súd mal rovnako za preukázané, že v rozhodnutí bolo skonštatované zabezpečenie stanovísk dotknutých orgánov, boli stanovené podmienky pre umiestnenie stavby a správny orgán sa vysporiadal so vznesenými námietkami žalobcov zo dňa 3.2.2009 a 10.2.2009.

V priebehu preskúmacieho konania krajský súd pribral do konania podľa § 250 ods. 1 O.s.p. ako účastníka a navrhovateľa konania o umiestnení stavby Slovenskú správu ciest – Investičná výstavba a správa ciest Bratislava (ďalej len „Slovenská správa ciest“).

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného posudzoval v zmysle právnych noriem ustanovených v § 37 ods. 1, 3 v spojení s § 38, s § 36 ods. 4, s § 39, s § 39a ods. 1, 2 a s § 42 ods. 2 stavebného zákona.

Poukázal na to, že pri svojom rozhodovaní je viazaný, v zmysle ust. § 250h ods. 1 O.s.p., rozsahom žaloby tak, ako bola podaná v zákonom stanovenej lehote na podanie žaloby, pričom v zmysle ust. § 249 ods. 2 O.s.p. rozsah žaloby je uvedený konkrétnymi dôvodmi, majúc za to, že za dôvod nezákonnosti rozhodnutia nemožno považovať všeobecne uvedený odkaz na obsah podaných petícií, obsah na námietky a takisto prehlásenie odvolania zo dňa 10.3.2009 za súčasť tejto žaloby.

Krajský súd konštatoval, že sa pri svojom rozhodovaní vysporiadal iba s konkrétnymi dôvodmi uvedenými vo včas podanom žalobnom návrhu. Žalobný dôvod žalobcu, že rozhodnutie žalovaného je nezákonné z dôvodu neakceptovania možného alternatívneho riešenia žalobcom, získaného v štádiu odvolacieho konania, nepovažoval za spôsobilý

privodiť zrušenie napadnutého rozhodnutia, pretože toto teoreticky možné rozhodnutie, ktoré by viac vyhovovalo záujmom žalobcov, samo o sebe nie je dôvodom na zrušenie rozhodnutia vydaného v súlade s príslušnou územnoplánovacou dokumentáciou. Poukázal na mestu doručenú petíciu 436 obyvateľov MČ M., ktorí trvali na realizácii stavby podľa vydaného územného rozhodnutia na rozdiel od petície podpísanej 15-timi prípadne ďalšími 59-timi obyvateľmi, ktorí s navrhovaným riešením nesúhlasili.

Krajský súd k námietke žalobcov, že nebola vypracovaná zrejme osobitná emisná štúdia trasy južného obchvatu Trnavy, ktorá by sa zaoberala vplyvom prejazdu zvýšeného počtu dopravných prostriedkov v obytnej zóne na J. u. a ani nebola vypracovaná osobitná štúdia vplyvu stavby na životné prostredie, uviedol, že správny orgán si zabezpečil podklady a príslušné stanoviská k celej umiestňovanej stavbe a preto nepovažoval za dôvodné trvať a vyžadovať aj osobitné stanoviská resp. štúdie ku konkrétnej ulici, na ktorej sa nachádzajú nehnuteľnosti žalobcov. Konštatoval, že v tomto prípade je na ťarchu žalobcov, že sa neangažovali dostatočným spôsobom pri schvaľovaní územného plánu v roku 1997, kedy si zrejme kupovali predmetné pozemky a takisto v roku 2004, keď bola schvaľovaná zmena územného plánu.

Ďalej krajský súd nepovažoval za preukázané tvrdenie žalobcov, že správne orgány sa tak v prvostupňovom, ako aj v druhostupňovom rozhodnutí zaoberali námietkami žalobcov len formálne a vo veľmi všeobecnej rovine. Podľa názoru krajského súdu sa správne orgány vysporiadali so vznesenými námietkami, obsahom petícií ako aj s jednotlivými odvolacími dôvodmi dostatočným spôsobom. Vo vzťahu k opakovanej požiadavke žalobcov uviesť v rozhodnutí, o aké konkrétne dôkazy stavebný úrad oprel svoje rozhodnutie o povolenie umiestnenia stavby krajský súd mal za to, že požiadavka ust. § 37 ods. 3 stavebného zákona, t.j. povinnosť stavebného úradu zabezpečiť si stanoviská dotknutých orgánov, bola dostatočným spôsobom naplnená odkazom na príslušné vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy, keďže v prípade kladných stanovísk k návrhu nie je s čím sa vysporiadavať.

Krajský súd ohľadne obsahu petícií poukázal na vyhodnotenie počtu občanov, ktorí sú proti povolenému riešeniu a ktorí s ním súhlasia.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku tiež uviedol, že nezistil pochybenie v súvislosti s vyvesením verejnej vyhlášky na úradnej tabuli Mesta Trnava a jej nevyvesením na úradnej tabuli mestskej časti. Krajský súd tiež skonštatoval súlad so zákonom v prípade doby vyvesenia verejnej vyhlášky o začatí územného konania a vyhlášky o vydaní rozhodnutia o umiestnení stavby. V súvislosti s námietkami reálnej nemožnosti vyjadrovať sa k týmto podkladom, krajský súd zdôraznil zásadný význam skutočnosti, že umiestňovaná stavba

je v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou a že žalobcovia mohli využiť svoje právo vznášať námietky predovšetkým v procese schvaľovania a následne prijímania zmien územného plánu.

Krajský súd žalobu zamietol podľa ust. § 250j ods. 1 O.s.p.

Rozhodovanie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa ust. § 250k ods. 1 O.s.p., žalobcom náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní nemali úspech.

Proti rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolali žalobcovia. Žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania žalobcovia namietali, že súd prvého stupňa, podľa ich právneho názoru, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia tvrdili, že krajský súd nepreskúmal postup a napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe a že sa nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými v žalobe, v ktorých poukazovali na to, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Ďalej tvrdili, že v prípade verejných vyhlášok, prostredníctvom ktorých bolo v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia vykonávané doručovanie, správny orgán nepostupoval zákonne, keď verejná vyhláška o začatí konania bola vyvesená 23.1.2009 a zvesená už 6.2.2009, kedy od jej zverejnenia neuplynulo zákonom určených 15 dní, namietajúc, že konanie bolo preto od počiatku poznamenané vadou, ktorú dodatočne nemožno odstrániť a ktorá tak vyvoláva nezákonnosť v konaní o rozhodnutí. Dôvodili, že ako účastníci konania sú priamo dotknutí vo svojich právach umiestnením tej časti stavby, ktorá rieši nové prepojenie Trnava a MČ Modranka predĺžením Bulharskej ulice až na Jabloňovú ulicu pri súčasnom zrušení tranzitu cez Sereďskú ulicu. Zdôraznili, že v medziach žaloby poukazovali na nedostatočne zistený skutkový stav, keď žiadne zo stanovísk dotknutých orgánov použitých ako podklad napadnutého rozhodnutia nepotvrdzovalo, že stavba v napadnutej časti nemá negatívny dopad na životné prostredie obyvateľov danej lokality, z ktorých dôvodov považujú svoje námietky týkajúce sa toho, že správny orgán sa vecne nezaoberal ich námietkami a formálne vo všeobecnej rovine bez preskúmania obsahu ich odmietol, za dôvodné. Spôsob preskúmania napadnutého rozhodnutia krajským súdom označili za hrubý zásah do ich ústavného práva na súdnu obranu a zvlášť za zásah do práva na ochranu vlastníctva, keď napadnuté rozhodnutie vo svojich dôsledkoch hrubo zasiahne do ich majetku, znehodnotí ho a keď súd odmieta preskúmať, či tento zásah je uskutočnený

primeraný a v medziach zákona. Nesúhlasili s argumentáciou súdu, ktorou obhajuje správnosť postupu správneho orgánu v tom, že správny orgán oprel napadnuté rozhodnutie o stanoviská dotknutých orgánov a v prípade kladných stanovísk nie je sa s čím vysporiadavať, majúc za to, že zásadný vecný nedostatok spočíva v tom, že v prípade negatívnych dopadov umiestňovanej stavby na životné prostredie neexistuje žiadne konkrétne kladné stanovisko, o ktoré by sa správny orgán mohol oprieť. Vyslovili názor, že každá súčasť stavby musí spĺňať zákonné požiadavky na ochranu životného prostredia a súd nemôže túto povinnosť bagatelizovať, ako to urobil na strane 8 rozsudku. Ďalej dôvodili, že skutočnosť, že v dokumentácii pre územné rozhodnutie nebolo zapracované riešenie výhodnejšie technicky aj z časovej perspektívy, jednoznačne priaznivejšie z hľadiska životného prostredia, hoci sa jeho možnosť neskôr jednoznačne potvrdila, výrazne spochybňuje závery o vhodnosti umiestnia stavby, hľadani optimálneho riešenia, čo znamená, že správny orgán vychádzal z nedostatočne zisteného stavu. Namietali, že tvrdenie súdu, že stavebný úrad nemusí mať súhlasné stanovisko dotknutých orgánov pre každú súčasť stavby, nemá oporu v platnom zákone a je v rozpore s požiadavkou materiálnej pravdy a zákonnou povinnosťou správneho orgánu vychádzať z riadne zisteného stavu. Taktiež odmietli argumentáciu súdu, že znevýhodnenie obyvateľov v dôsledku umiestnenia stavby nemusí automaticky znamenať nezákonnosť rozhodnutia, majúc za to, že súd neuviedol žiadny argument, ktorý by v danom konkrétnom prípade preukázal, že znevýhodnenie žalobcov spĺňa mieru únosnosti povolenej zákonom. Napadnutý zamietavý rozsudok považovali za vecne aj právne chybný a súčasne považujúc zdôvodnenie rozsudku za nekonkrétne, za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril, odvolací návrh nepadal.

Slovenská správa ciest – Investičná výstavba a správa ciest Bratislava, ako účastník konania navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z jeho vecne a právne správnych dôvodov potvrdiť. Uviedol, že žalobcovia vo svojom odvolaní neuviedli žiadne ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by neuviedli v konaní pred krajským súdom ako súdom prvého stupňa. Vyslovil názor, že krajský súd vykonal navrhnuté dôkazy dostatočne a na ich základe dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec právne správne posúdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo,

v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods.1), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu a súčasne jeho zrušenia a vrátenia veci mu na ďalšie konanie, ktorým rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o umiestnení líniovej stavby „Cesta I/61 Trnava – južný obchvat“ podľa § 39 a § 39a stavebného zákona a podľa ust. § 4 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z. z., a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania im predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté o umiestnení líniovej stavby „Cesta I/61 Trnava – južný obchvat“ podľa § 39 a § 39a stavebného zákona a podľa ust. § 4 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z. z..

Odvolací súd z predloženého spisu krajského súdu, ktorého súčasť tvoril administratívny spis, zistil, že Mesto Trnava ako správny orgán prvého stupňa Územným rozhodnutím vydaným formou verejnej vyhlášky pod číslom OSaŽP/299-11281/09/Šm zo dňa 27.02.2009 podľa § 39 a § 39a stavebného zákona a podľa ust. § 4 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z. z. rozhodol o umiestnení líniovej stavby „Cesta I/61 Trnava – južný obchvat“. Z odôvodnenia rozhodnutia stavebného úradu vyplýva, že Slovenská správa ciest podala návrh na vydanie rozhodnutia na umiestnenie líniovej stavby „Cesta I/61 Trnava – južný obchvat“. Podkladom pre vydanie územného rozhodnutia bol schválený územný plán obce a územnoplánovacie podklady Mesta Trnavy. Stavený úrad konštatoval, že porovnajúc

predložený návrh Slovenskej správy ciest na vydanie rozhodnutia na umiestnenie líniovej stavby s platným Územným plánom mesta Trnava zistil, že je s ním v súlade, a preto návrhu na vydanie územného rozhodnutia vyhovel. Pre rozhodnutie si zabezpečil stanoviská dotknutých orgánov. V rozhodnutí o umiestnení líniovej stavby určil stavebné pozemky a umiestnil stavbu na ňom, špecifikoval základné údaje charakterizujúce stavbu, popis trasy a miesto stavby, určil podmienky stavby, poukázal na stanoviská dotknutých orgánov, vysporiadal sa s námietkami, petíciami a vyjadreniami účastníkov konania. Územné rozhodnutie oznámil vyvesením na úradnej tabuli Mesta Trnava a Obce Hrnčiarovce nad Parnou dňa 6.3.2009, zvesené bolo dňa 23.3.2009.

Proti uvedenému rozhodnutiu sa v zákonnej lehote odvolali žalobcovia. Namietali, že nimi napadnuté rozhodnutie, ako rozhodnutie vydané v správnom konaní, nespĺňa náležitosti ustanovené správnym poriadkom a bolo vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci, z ktorých dôvodov ho považujú za nezákonné. Tvrdili, že územné konanie od začiatku prebiehalo v rozpore so zákonom, keď sa príslušné orgány snažili obísť časť vlastníkov nehnuteľností ako účastníkov konania a oznámenie doručené verejnou vyhláškou im neposkytlo čas na riadnu prípravu a účasť v konaní. Ako dôvod odvolania uviedli skutočnosť, že vo vydanom rozhodnutí neboli akceptované žiadne z ich oprávnených námietok a tiež skutočnosť, že aj napriek písomnej žiadosti im nebola sprístupnená územnoplánovacia dokumentácia Mesta Trnavy. Ďalej uviedli, že ťažiskom námietok sú dopady na životné prostredie, avšak stavebný úrad tieto dopady neskúmal. Namietali, že v rozhodnutí tiež chýba zhodnotenie výsledkov zistenia stavu veci a argumentov, majúc za to, že rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Žalovaný správny orgán rozhodnutím číslo KSÚ-OSP-00598/09/Ve zo dňa 26.6.2009 (rozhodnutie napadnuté žalobou) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa – Mesta Trnavy číslo OSaŽP/299-11281/09/Šm zo dňa 27.2.2009. Z dôvodov rozhodnutia vyplýva, že žalovaný sa v podstate stotožnil so skutkovými zisteniami a s právnym záverom stavebného úradu.

Odvolací súd mal ďalej preukázané, že Mestské zastupiteľstvo mesta Trnava uznesením č. 462 zo dňa 14.12.2004 schválilo zmenu územného plánu mesta Trnava, v ktorej v bode c/ označenej ako verejnoprospešné stavby na úseku dopravy prijalo výstavbu južného obchvatu I/61 v úseku Nitrianska – Bratislavská cesta, vrátane všetkých úrovňových a mimoúrovňových križovaní a prepojení s jestvujúcimi a navrhovanými komunikáciami. Zistil, že žalobcovia sú vlastníkami rodinného domu súpisné číslo X. na J. ulici, umiestneného

na pozemku parc. č. X. v k. ú. Trnava, ako aj spoluvlastníkmi parc. č. X. a parc. č. X., v k. ú. Trnava, ktoré sú priamo dotknuté umiestnením stavby.

Podľa § 39 stavebného zákona v platnom znení (ďalej len „stavebný zákon“) v územnom rozhodnutí vymedzí stavebný úrad územie na navrhovaný účel a určí podmienky, ktorými sa zabezpečia záujmy spoločnosti v území, najmä súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania, vecná a časová koordinácia jednotlivých stavieb a iných opatrení v území a predovšetkým starostlivosť o životné prostredie včítane architektonických a urbanistických hodnôt v území a rozhodne o námietkach účastníkov konania. V rozhodnutí o umiestnení stavby si v odôvodnených prípadoch stavebný úrad môže vyhradiť predloženie podrobnejších podkladov, projektovej dokumentácie alebo jej časti; podľa nich môže dodatočne určiť ďalšie podmienky, ktoré sa musia zahrnúť do stavebného povolenia.

Podľa § 39a ods. 1 stavebného zákona rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Umiestnenie stavby sa vyznačí v grafickej prílohe územného rozhodnutia.

V podmienkach na umiestnenie stavby sa určia požiadavky a) na ochranu prírody a krajiny a na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie, b) na zabezpečenie súladu urbanistického riešenia a architektonického riešenia stavby s okolitým životným prostredím, najmä na výškové a polohové umiestnenie stavby vrátane odstupov od hraníc pozemku a od susedných stavieb, na výšku stavby, prístup a užívanie stavieb osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, na napojenie na siete technického vybavenia, napojenie na pozemné komunikácie, na podiel zastavanej plochy a nezastavanej plochy zo stavebného pozemku vrátane požiadaviek na úpravu jeho nezastavaných plôch, c) vyplývajúce z chránených častí krajiny alebo z ich blízkosti, d) vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov.

Podľa § 42 ods. 1, 2 stavebného zákona územné rozhodnutie sa účastníkom oznamuje doručením písomného vyhotovenia.

Verejnou vyhláškou sa oznámi územné rozhodnutie o umiestnení líniovej stavby a v odôvodnených prípadoch aj o umiestnení zvlášť rozsiahlej stavby, stavby s veľkým počtom účastníkov konania, ako aj rozhodnutie o využití územia a o ochrannom pásme,

ak sa týka rozsiahleho územia. Doručenie sa uskutoční vyvesením územného rozhodnutia na 15 dní spôsobom v mieste obvyklým. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia.

Podľa § 34 ods. 1, 2 stavebného zákona účastníkom územného konania je navrhovateľ, obec, ak nie je stavebným úradom príslušným na územné konanie a ten, komu toto postavenie vyplýva z osobitných predpisov.

V územnom konaní o umiestnení stavby, o využívaní územia, o stavebnej uzávere a o ochrannom pásme sú účastníkmi konania aj právnické osoby a fyzické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté.

Podľa § 35 ods. 1 stavebného zákona územné konanie sa začína na písomný návrh účastníka, z podnetu stavebného úradu alebo iného orgánu štátnej správy. Návrh sa doloží dokumentáciou ustanovenou vykonávacími predpismi k tomuto zákonu spracovanou oprávnenou osobou (§ 45 ods. 4), a dokladmi ustanovenými osobitnými predpismi. V návrhu sa uvedie zoznam právnických osôb a fyzických osôb, ktoré prichádzajú do úvahy ako účastníci konania a sú navrhovateľovi známi.

Podľa § 36 ods. 1, 2 stavebného zákona stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom a všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené spravidla s miestnym zisťovaním. Súčasne upozorní účastníkov, že svoje námietky a pripomienky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Stavebný úrad oznámi začatie územného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o územné rozhodnutie úplná.

Od ústneho pojednávania môže stavebný úrad upustiť v prípade, že je pre územie spracovaná územnoplánovacia dokumentácia, na základe ktorej možno posúdiť návrh na územné rozhodnutie. Ak stavebný úrad upustí od ústneho pojednávania, určí lehotu, do ktorej môžu účastníci uplatniť námietky, a upozorní ich, že sa na neskoršie podané námietky neprihliadne; táto lehota nesmie byť kratšia ako 7 pracovných dní.

Začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby alebo v odôvodnených prípadoch aj zvlášť rozsiahlej stavby, stavby s veľkým počtom účastníkov konania, ako aj územného konania o využití územia, o stavebnej uzávere a o ochrannom pásme, ak sa

týka rozsiahleho územia, oznámi stavebný úrad účastníkom územného konania verejnou vyhláškou. Stavebný úrad oznámi začatie územného konania verejnou vyhláškou aj v prípade, že mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi.

Podľa § 37 ods. 1, 2, 3 stavebného zákona podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú územné plány obcí a zón. Ak pre územie nebol spracovaný územný plán obce alebo zóny, podkladom na vydanie územného rozhodnutia sú spracované územnoplánovacie podklady podľa § 3 a ostatné existujúce podklady podľa § 7a; inak stavebný úrad obstará v rozsahu nevyhnutnom na vydanie územného rozhodnutia iné podklady, najmä skutočnosti získané vlastným prieskumom alebo zistené pri miestnom zisťovaní.

Stavebný úrad v územnom konaní posúdi návrh predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov; preskúma návrh a jeho súlad s podkladmi podľa odseku 1 a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území, posúdi, či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecne technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky, podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného pôdneho fondu a pod., pokiaľ posúdenie nepatrí iným orgánom.

Stavebný úrad v územnom konaní zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov a ich vzájomný súlad a posúdi vyjadrenie účastníkov a ich námietky. Stavebný úrad neprihliadne na námietky a pripomienky, ktoré sú v rozpore so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.

Podľa § 38 stavebného zákona ak nemá navrhovateľ k pozemku vlastnícke alebo iné právo, možno bez súhlasu vlastníka územné rozhodnutie o umiestnení stavby alebo rozhodnutie o využití územia vydať len vtedy, ak možno na navrhovaný účel pozemok vyvlastniť.

Podľa § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní (Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov – Správny poriadok).

Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. **Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely** (§ 3 ods. 1, 2, 4 Správneho poriadku).

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods. 1, 2 Správneho poriadku).

Odvolačiaci súd v danej veci dospel k záveru, že žalovaný správny orgán v územnom konaní nepostupoval náležite v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci nebol zistený skutočný stav, z ktorých dôvodov jeho právne závery je potrebné považovať za predčasné a súčasne v konaní bola zistená taká vada, ktorá podmieňuje zákonnosť preskúmaného rozhodnutia, a preto súd prvého stupňa nepostupoval správne a v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, **či rozhodnutie bolo vydané v súlade**

so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa názoru odvolacieho súdu z citovaných právnych noriem vyplýva, že predpokladom vydania rozhodnutia o umiestnení stavby v zmysle § 39a ods. 1, 2 stavebného zákona, je zistenie stavebným úradom v územnom konaní, či sú splnené zákonné podmienky ustanovené v §§ 32 a nasl. stavebného zákona. V zmysle § 37 stavebného zákona v územnom konaní stavebný úrad sleduje verejné záujmy, a súčasne skúma, či sú splnené zákonné podmienky ustanovené v § 38, teda sleduje ochranu vlastníckych práv. V zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 38 je povinnosťou navrhovateľa predložiť stavebnému úradu listiny preukazujúce jeho vlastnícke právo alebo iné právo k pozemkom, ku ktorým žiada vydať územné rozhodnutie o umiestnení stavby a pokiaľ mu k týmto pozemkom nesvedčí takéto právo, preukázať splnenie zákonného dôvodu (navrhovaný účel pozemku) pre vyvlastnenie pozemku, na ktorom má byť umiestnená stavba na základe rozhodnutia stavebného úradu o jej umiestnení. **V takomto prípade súčasne v návrhu uvedie zoznam právnických osôb a fyzických osôb, ktoré prichádzajú do úvahy ako účastníci konania a sú navrhovateľovi známi, pričom potrebné údaje o vlastníkoch dotknutých nehnuteľností je možné zistiť z listov vlastníctva nehnuteľností, ktoré umiestňovanou stavbou budú dotknuté.**

Podmienky vyvlastnenia ustanovuje § 108 ods. 1, 2 stavebného zákona tak, že pozemky, stavby a práva k nim, potrebné na uskutočnenie stavieb alebo opatrení vo verejnom záujme, uvedených v odseku 2, možno vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám možno obmedziť rozhodnutím stavebného úradu. Vyvlastniť možno len vo verejnom záujme na stavby taxatívne ustanovené v § 108 ods. 2 stavebného zákona. Skúmanie uvedenej zákonnej podmienky má význam aj pre určenie účastníkov územného konania o umiestnení líniovej stavby a konanie s nimi, ktorý postup je v súlade s vôľou

zákonodarcu upravujúcou v územnom konaní spôsob doručovania rozhodnutí aj formou verejnej vyhlášky.

Pokiaľ navrhovateľ nemá k pozemku vlastnícke alebo iné právo, je povinnosťou stavebného úradu v konaní, predmetom ktorého je rozhodovanie o umiestnení stavby, vykonať dokazovanie na preukázanie splnenia zákonných podmienok ustanovených v § 38 stavebného zákona, zistiť vlastníkov, ktorých práva k nehnuteľnostiam, na ktorých má byť umiestnená stavba, budú dotknuté a konať s nimi ako s účastníkmi konania.

Senát odvolacieho súdu považuje v rozpore s princípmi právneho štátu, aby vlastníci priamo dotknutí územným rozhodnutím o umiestnení stavby tým, že stavba je umiestňovaná na nehnuteľnostiach v ich vlastníctve, by boli z územného konania opomenutí. Z uvedených dôvodov povinnosťou stavebného úradu je zistiť vlastníkov nehnuteľností dotknutých umiestňovanou stavbou a konať s nimi ako s účastníkmi konania od počiatku, t.j. doručiť im rozhodnutie o začatí územného konania, pokračovať v konaní v súčinnosti s nimi, ako aj doručiť im rozhodnutie vo veci samej.

V tejto súvislosti senát odvolacieho súdu dáva do pozornosti, že zákonodarca v právnej norme § 36 ods. 1 stavebného zákona ustanovuje, že stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom a všetkým známym účastníkom, pričom povinnosťou navrhovateľa je v zmysle § 35 ods. 1 stavebného zákona už v návrhu uviesť právnické a fyzické osoby, ktoré prichádzajú do úvahy ako účastníci konania a za tieto je nutné považovať vlastníkov nehnuteľností, na ktorých bude umiestňovaná stavba a vyvlastnenie ich vlastníctva prichádza do úvahy v zmysle § 38 v spojení s § 108 stavebného zákona. Na základe logického výkladu v zmysle zásad rozumného uváženia ustanovenie § 36 ods. 2 stavebného zákona uvedený postup stavebného úradu v územnom konaní o umiestnení líniovej stavby nevylučuje, aby stavebný úrad začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby oznámil ostatným účastníkom územného konania verejnou vyhláškou a tak informoval verejnosť, obyvateľov ako aj právnické osoby dotknutého územia.

Zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že v danom prípade predmetná líniová stavba je umiestňovaná okrem ďalších aj na pozemku parc. č. X. k.ú. Trnava, ktorá je v spoluvlastníctve žalobcov a keďže ide o stavbu verejného záujmu, prichádza do úvahy jej vyvlastnenie podľa § 38 v spojení s § 108 ods. 2 stavebného zákona, z ktorých dôvodov

žalobcovia nemali byť opomenutí ako účastníci konania. Vzhľadom k tomu, že z administratívneho spisu nevyplýva, že v územnom konaní sa s nimi konalo ako s účastníkmi konania, pričom je zrejmé, že umiestňovanou stavbou sa zasahuje do ich vlastníctva, predmetné územné konanie je postihnuté takou vadou, ktorá podmieňuje zákonnosť preskúmaného rozhodnutia.

Zo skutkových zistení ďalej vyplýva, že pokiaľ aj stavebný úrad oznámil začatie územného konania o umiestnení predmetnej líniovej stavby formou verejnej vyhlášky, postupoval v rozpore s § 42 ods. 2 stavebného zákona, pretože pokiaľ táto bola vyvesená dňa 23.1.2009 a zvesená dňa 6.2.2009, nebola dodržaná zákonná lehota 15 dní. Plynutie lehoty bolo treba počítať podľa § 140 stavebného zákona v spojení s § 27 ods. 2 správneho poriadku, v zmysle ktorej právnej úpravy deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty – t.j. k vyveseniu vyhlášky, sa do lehoty nezapočítava a teda lehota začala plynúť dňom nasledujúcim t.j. 24.1.2009. Pokiaľ vyhláška bola zvesená dňom 6.2.2009, bola zverejnená len 14 dní.

Právna úprava ustanovená v § 42 ods. 2 stavebného zákona ďalej upravuje povinnosť zverejniť vyhlášku v mieste obvyklým. Pretože uvedená právna úprava takéto miesto bližšie nešpecifikuje, bolo povinnosťou stavených orgánov postupovať podľa § 140 stavebného konania v spojení s § 26 ods. 2, tretia veta správneho poriadku, v zmysle ktorého **správny orgán zverejňuje písomnosť súčasne iným spôsobom v mieste obvyklým, najmä v miestnej tlači, rozhlase alebo na dočasnej úradnej tabuli správneho orgánu na mieste, ktorého sa konanie týka.** Vzhľadom k tomu, že zo skutkových okolností v danej veci je zrejmé, že predmetom územného konania je líniová stavba „Cesta I/61 Trnava – južný obchvat“, súčasťou ktorej je aj riešenie miestnej zbernej komunikácie – predĺženie Bulharskej ulice s dĺžkou trasy 0,431023 km, teda sa dotýka aj iných mestských častí Mesta Trnava a to aj MČ Modranka, a preto sa odvolaciemu súdu javí vyvesenie rozhodnutia stavebného úradu o začatí územného konania len na úradnej tabuli Mesta Trnava za nedostačujúce a v rozpore s platnou právnou úpravou. Takýto postup stavebného úradu má znaky formálneho a arbitrálneho konania.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný nevenoval dostatočnú pozornosť ani námietkam žalobcov týkajúcich sa nedostatočného zistenia skutkového stavu. Treba súhlasiť s názorom žalovaného, že podkladom pre vydanie územného rozhodnutia predmetnej stavby

bol územný plán mesta Trnava, ktorý priamo vo svojej zmene v roku 2004 prijal výstavbu južného obchvatu I/61 v úseku Nitrianska – Bratislavská cesta, vrátane všetkých úrovňových a mimoúrovňových križovaní a prepojení s existujúcimi a navrhovanými komunikáciami, ktorá skutočnosť však nezavahuje stavebný úrad povinnosti zistiť všetky relevantné podmienky pre umiestnenie budúcej stavby a posudzovať jej vplyv na životné prostredie, v zmysle ktorého je potrebné taktiež posudzovať vplyv budúcej stavby na životné podmienky obyvateľov územia, v ktorom sa stavba umiestňuje. Vzhľadom k tomu, že v danom prípade ide o líniovú stavbu, bolo povinnosťou stavebných orgánov posudzovať vplyv umiestňovanej stavby na životné prostredie nielen ako celok, ale aj vplyv jednotlivých jej častí pozdĺž celej jej línie v území, do ktorého životného prostredia zasahuje. Stavebný úrad si síce zadovážil stanoviská dotknutých orgánov a podmienky v nich nariadené zapracoval do podmienok územného rozhodnutia, avšak z obsahu ich stanoviska vyplýva, že posudzovali umiestňovanú stavbu len ako celok. K námietkam žalobcov, ako aj k petícii obyvateľov mestskej časti Trnava – Modranka bývajúcich na Jabložovej a Lúčnej ulici, v ktorých navrhovali iné technické riešenie, sa vyjadrili len primátor mesta Trnava a navrhovateľ Slovenská správa ciest, ktorý pripustil iné možné technické riešenie. Z uvedených dôvodov pokiaľ aj sám navrhovateľ pripustil iné riešenie časti umiestňovanej stavby, na ktoré v námietkach žalobcovi poukazovali, považujúc ho za technicky výhodnejšie a priaznivejšie z hľadiska životného prostredia, podľa názoru senátu odvolacieho súdu zamietnutie námietok žalobcov žalovaným z dôvodov uvedených v jeho odôvodnení sa javí arbitrárnym, keďže z odôvodnenia rozhodnutia dostatočne nie je zrejmé z akých podkladov žalovaný vychádzal, akým spôsobom dospel k vlastnému zisteniu nemožnosti navrhovaného riešenia a akými úvahami sa pri tom riadil, ktorá skutočnosť má za následok nepreskúmateľnosť tejto časti jeho rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Povinnosťou stavebných orgánov v územnom konaní o umiestnenie stavby je skúmať najpriaznivejšie možné riešenie umiestňovanej stavby a to aj z hľadiska životného prostredia a to v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania.

Z uvedených dôvodov, pokiaľ krajský súd žalobu zamietol z dôvodu, že preskúmané rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie mesta Trnava o umiestnení predmetnej stavby a odvolanie žalobcov zamietol, je vecne a právne správne, podľa názoru odvolacieho súdu, nerozhodol vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250j ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného podľa § 250j ods. 2, písm. a/, c/, d/, e/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolačí súd žalobcom priznal náhradu trov konania, ktoré im vznikli zaplatením súdneho poplatku za žalobu a za odvolanie v sume 132 € (2x 66) v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a s § 250k ods. 1, pretože v konaní mali úspech. Náhradu trov právneho zastúpenia žalobcom nepriznal, pretože v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a s § 151 ods. 1, 2 si ich výšku nevyčíslili v lehote.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 25. apríla 2012

JUDr. Zdenka Riesenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth